

SERIA „CONTEMPORANII LUI SHAKESPEARE”

Christopher Marlowe

Opere I

Redactor: Teodor Dună
Tehnoredactor: Emilia Petre

Anul apariției: 2022
Ediție Digitală (ePub)
ISBN 978-606-023-361-9

www.edituratracusarte.ro
Editura Tracus Arte
București, Bulevardul Gloriei nr. 32, sector 1
© 2022 Tracus Arte

Această carte în format digital (eBook) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyright-ului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc în conformitate cu legislația în vigoare.

Editura Tracus Arte
E-mail: office@edituratracusarte.ro, vanzari@edituratracusarte.ro
www.edituratracusarte.ro

Christopher Marlowe

Opere I

**Ediție coordonată și îngrijită de
George Volceanov și Nicoleta Cinpoes**

Studiu introductiv

de Nicoleta Cinpoes și George Volceanov

Didona, regina Cartaginei

Traducere, prefață și note de Anca Ignat

Masacrul de la Paris

Traducere, prefață și note de George Volceanov

STUDIU INTRODUCŢIV

MARLOWE ÎNTRE ADEVĂR ŞI FICŢIUNE

Ca şi personajul eponim al *Tragicei istorii a doctorului Faust*, Christopher Marlowe provenea dintr-o familie de „obârşie umilă”, a urmat cursuri universitare la o vârstă „mai coaptă”, a fost „încununat cu titlul de doctor”, s-a angajat în „celeste dispute teologice” şi nu s-a mulţumit „să trăiască şi să moară de gât cu operele lui Aristotel” (cf. Prologul şi I, 1). Chiar dacă „imaginaţia auctorială îi este uimitor de *autobiografică*”, asta nu înseamnă că Marlowe trebuie confundat cu Faust, după cum ne previne şi Patrick Cheney: „Marlowe *nu* se confundă cu eroii săi, dar se insinuează în toţi aceştia.”¹ Fascinaţia lui pentru figuri istorice faimoase, cărora le urmăreşte destinul în scrieri de proporţii epice, în piese precum *Tamerlan cel Mare*, *Doctorul Faust* sau *Eduard al II-lea*, nu-l face totuna cu aceste personaje, ci, mai curând, ne vorbeşte despre ataşamentul său faţă de poveştile ce prezintă ascensiunea socială a unui om sărac, ascensiune ce reflectă propria lui biografie.

Există, în studiile marloviene, o lungă tradiţie în ceea ce priveşte contopirea vieţii autorului cu opera sa, ceea ce le conferă,

1. Patrick Cheney, „Biographical Representations: Marlowe’s Life of the Author”, în Takashi Kozuka and J. R. Mulryne, ed., *Shakespeare, Marlowe, Jonson: New Directions in Biography*, Aldershot and Burlington, Ashgate, 2006, pp. 183-204, 184.

inevitabil, statutul de investigație detectivistică, nu neapărat în maniera biografiei speculative propuse de Charles Nicholl², ci în reevaluarea miturilor construite în decursul secolelor, în înlăturarea misterului ce învăluie ca un giulgiu inerentele lacune biografice și respingerea atâtor și atâtor teorii conspiraționiste asociate cu figura lui Marlowe. De altfel, în aceeași situație se află majoritatea autorilor din epocă, biografii fiind adesea nevoiți să dezvolte, cu imaginația lor (uneori prea bogată), datele extrem de sărăcicioase ce ne-au parvenit.

Nu se cunoaște data exactă a nașterii lui Christopher Marlowe, dar se știe că a fost botezat la 26 februarie 1564 în biserica Sfântu Gheorghe Martirul din Canterbury, ceea ce înseamnă că autorul s-a născut în jurul datei de 23-24 februarie³. Știm însă că tatăl său, John, și mama sa, Katherine, se stabiliseră în Canterbury venind din Ospringe, respectiv Dover, localități situate tot în comitatul Kent. Cei doi s-au cununat în data de 22 mai 1561 și împreună au avut nouă copii – cinci fiice și patru fii –, dintre care Christopher a fost al doilea născut și cel dintâi fiu. John, de meserie ciubotar, a început să prospere în 1564, când i s-a acordat dreptul să-și deschidă propriul atelier, să angajeze ucenici, să-și cheme în instanță datornicii⁴, etc., însă în jurul anului 1570 afacerea a intrat în declin: John a împrumutat două lire de la o organizație locală caritabilă și n-a reușit să-și achite datoria decât peste trei ani. Instabilitatea materială s-a menținut mai mulți ani, timp în care John a fost dat în judecată de mai multe ori, fiindcă nu

2. Charles Nicholl, *The Reckoning: The Murder of Christopher Marlowe*, Jonathan Cape, London, 1992.

3. După cum explică Lisa Hopkins în *Christopher Marlowe, Renaissance Dramatist*, Edinburgh University Press, Edinburgh, 2008, „Pruncii elisabetani erau botezați la vârsta de doar două-trei zile”; ca și în cazul lui Shakespeare, data exactă a nașterii lui Marlowe poate fi „doar aproximată” (p. 3).

4. Tom Rutter, „Life and Historical Contexts”, în *The Cambridge Introduction to Christopher Marlowe*, Cambridge University Press, Cambridge, 2012, p. 1.

a reușit să-și achite chiria în anii 1580 și chiar și 1590, fiind „târât în instanță” în 1590 din cauza balanței pe minus de la sfârșitul mandatului său de administrator al Companiei Ciubotarilor⁵.

Cu toate acestea, John Marlowe a fost un om înzestrat cu numeroase însușiri: era unul dintre puținii meșteșugari ai vremii care știau să citească și să scrie; în biserică a activat ca ajutor de pastor, iar apoi ca episcop; în 1588 s-a înrolat într-o companie de voluntari ce au luptat alături de Invincibila Armada. Katherine Marlowe apare în mai puține documente, fapt ce indică absența ei din viața publică; cererea formulată în testament, de a fi îngropată alături de soțul ei, atestă faptul că a avut parte de o căsnicie reușită. Într-o epocă măcinată de mortalitatea infantilă, dintre cei nouă copii ai cuplului Marlowe, șase au apucat vârsta maturității, ceea ce, iarăși, atestă faptul că au avut parte de un tată muncitor și o mamă conștiincioasă, care s-au îngrijit de asigurarea unui trai decent și de educația odraslelor lor.

În cazul lui Christopher, așchia n-a sărit departe de trunchi: nu se știe cu exactitate ce școală elementară a urmat (învățând citirea, scrierea și noțiunile fundamentale de aritmetică), dar în decembrie 1578 a câștigat o bursă ce i-a permis să studieze la Școala Regală (King's School) din Canterbury, la vârsta de paisprezece ani și zece luni⁶. Este posibil ca aceasta să se fi datorat și contribuției benevole a tatălui său, care a asigurat „încălțări, casă și masă pentru doi băieți din popor dați în grija dascălului” acelei școli⁷. Cei trei ani petrecuți în gimnaziul din apropierea Catedralei din Canterbury – odinioară, pe vremea Sfântului Augustin, centrul confesiunii catolice, apoi scena asasinării lui Thomas Becket și sediul arhiepiscopului Bisericii Anglicane –, care își instruia elevii în domeniul limbii latine și al teologiei anglicane, a devenit,

5. *Ibidem*.

6. Lisa Hopkins, *op. cit.*, arată că limita de vârstă pentru acordarea acestei burse era de cincisprezece ani.

7. *Ibidem*, p. 5.

Cuprins

Studiu introductiv / 5

Nicoleta Cinpoș și George Volceanov / 7

Didona, regina Cartaginei / 53

Didona: de la Virgiliu și Ovidiu

la University Wits

– *Anca Ignat / 55*

Didona, regina Cartaginei

Traducere și note de *Anca Ignat / 67*

Masacrul de la Paris / 151

Masacrul de la Paris: istoria Franței pe repede-înainte

– *George Volceanov / 153*

Masacrul de la Paris

Traducere și note de *George Volceanov / 167*